REZOLUȚIA (UE) 2021/1576 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 29 aprilie 2021

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene de Mediu aferent exercițiului financiar 2019

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Agenției Europene de Mediu aferent exercițiului financiar 2019,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0080/2021),

A. întrucât, potrivit situației veniturilor și cheltuielilor sale [1], bugetul definitiv al Agenției Europene de Mediu („Agenția") aferent exercițiului financiar 2019 a fost de 75 663 812 EUR, ceea ce reprezintă o creștere cu 14,99 % față de bugetul pe 2018; întrucât bugetul Agenției provine în principal de la bugetul Uniunii (86,85 %) și din contribuțiile furnizate în temeiul unor acorduri specifice, și anume programul Copernicus (13,15 %);

B. întrucât, în raportul său privind conturile anuale ale Agenției pentru exercițiul financiar 2019 („raportul Curții"), Curtea de Conturi („Curtea") a declarat că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Agenției și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente,

Gestiunea bugetară și financiară

1. apreciază faptul că eforturile de monitorizare a bugetului în cursul exercițiului financiar 2019 au condus la o rată de execuție bugetară de 99,99 %, ceea ce reprezintă o creștere de 0,04 % față de exercițiul 2018; constată cu îngrijorare că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 89,83 %, ceea ce reprezintă o scădere de 1,23 % față de exercițiul precedent;

Performanța

2. constată că Agenția utilizează anumite măsuri ca indicatori-cheie de performanță (ICP) pentru a evalua valoarea adăugată a activităților sale și alte măsuri de îmbunătățire a gestionării bugetului, cum ar fi completarea resurselor de personal în cadrul schemei de personal anuale, rata angajamentelor bugetare anuale și numărul de sesiuni înregistrate pe site-ul Agenției;

3. ia act de faptul că, pentru al treilea an la rând, secțiunea „Date și hărți" a fost cea mai vizitată pe site-ul Agenției, fiind înregistrate peste 2,75 de milioane de vizualizări de pagini, în timp ce serverele de hărți web ale Agenției au primit 375 de milioane de cereri de vizualizare a unor hărți produse de Agenție (ceea ce reprezintă o creștere de 25 % față de 2018); consideră că diseminarea informațiilor despre mediu este esențială, mai ales în cadrul Pactului verde european;

4. subliniază că Agenția pune la dispoziție informații solide și independente cu privire la starea mediului; salută calitatea rezultatelor sale publicate în 2019, cum ar fi rapoartele privind tranzițiile către sustenabilitate în Europa, adaptarea la schimbările climatice în sectorul agricol, prevenirea deșeurilor de plastic, intensitatea gazelor cu efect de seră generate de carburanții utilizați în transporturi și Raportul privind starea mediului;

5. observă că o reexaminare internă a funcționării Consiliului de administrație și a Biroului a condus la creșterea importanței rolului Biroului, la utilizarea pe scară mai largă a videoconferințelor și la reducerea numărului de deplasări la Copenhaga ale membrilor Biroului;

[1] JO C 165, 13.5.2020, p. 1

6. constată că, potrivit Agenției, colaborează în permanență cu Comisia pentru a identifica și stabili de comun acord repartizarea sarcinilor cu serviciile relevante ale Comisiei, evitând astfel suprapunerea sarcinilor; ia act de faptul că Agenția nu a identificat sarcini care s-ar suprapune cu cele ale altor agenții din Rețeaua agențiilor UE;

7. ia act de faptul că Agenția și-a atins obiectivele stabilite pentru 2019 în programul său anual de lucru, care constau în a oferi factorilor de decizie și cetățenilor europeni acces la informații și cunoștințe pertinente și actualizate în scopul de a asigura o bază solidă pentru politicile de mediu;

8. observă că Agenția a inițiat în 2019 elaborarea strategiei Agenției și a Rețelei europene de informare și observare a mediului (Eionet) pentru perioada 2021-2030 și că această strategie a fost adoptată în decembrie 2020;

9. reamintește că, în 2019, Agenția a implementat noi fluxuri de date pentru monitorizarea emisiilor de CO_2 provenite de la vehiculele grele noi, a sprijinit punerea în aplicare a guvernanței uniunii energetice și a continuat simplificarea raportării în materie de mediu;

10. observă că Agenția și-a sărbătorit cea de a 25-a aniversare cu mai multe evenimente și publicații prin care se recunoaște activitatea desfășurată de Agenție și se așteaptă cu interes obiectivele Agenției pe viitor;

11. încurajează Agenția să colaboreze cu celelalte agenții competente ale Uniunii pentru a determina mai precis efectele activității umane asupra mediului; ia act de exemplele de activități comune ale Agenției cu alte agenții, cum ar fi publicarea Raportului de mediu referitor la aviația europeană pe 2019 împreună cu Agenția Europeană de Siguranță a Aviației și planificarea împreună cu Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor și cu Comisia a unui observator virtual inovator al UE privind schimbările climatice și sănătatea; invită Agenția să își extindă în continuare cooperarea cu alte agenții;

12. subliniază că obiectivele Agenției sunt paneuropene și că, în consecință, este nevoie ca aceasta să coopereze strâns cu țările terțe din Europa; ia act de observația Agenției potrivit căreia noua strategie AEM-Eionet 2021-2030 stabilește prioritățile politice ale Comisiei în ceea ce privește agenda Pactului verde european pentru spațiul paneuropean mai larg, precum și noile instrumente financiare ale Uniunii care au fost concepute în 2019, cu scopul de a fi introduse la începutul anului 2021;

13. regretă faptul că unele activități nu au putut fi realizate integral în 2019 din mai multe motive; ia act cu îngrijorare de declarația Consiliului de administrație privind faptul că Agenția va fi în măsură să reacționeze în continuare în mod adecvat la evoluția politicilor numai dacă vor fi majorate resursele de bază alocate sau dacă vor fi stabilite priorități mai stricte și/sau vor fi întrerupte unele sarcini de bază desfășurate în prezent; ia act de faptul că Agenția evaluează în ce domenii resursele alocate aduc cele mai multe beneficii și la prezentarea proiectului de buget pe 2021 a adăugat resurse care să reflecte noile sarcini care îi revin ca urmare a evoluțiilor în materie de politici;

14. invită agenția să își dezvolte în continuare sinergiile și să intensifice cooperarea și schimbul de bune practici cu alte agenții ale Uniunii în vederea creșterii eficienței (resurse umane, gestionarea clădirilor, serviciile informatice și securitatea);

15. subliniază importanța creșterii gradului de digitalizare a Agenției în ceea ce privește funcționarea internă și procedurile de gestiune; subliniază că Agenția trebuie să fie în continuare proactivă în această privință, pentru a evita cu orice preț diferențele de digitalizare între agenții; atrage totuși atenția că trebuie luate toate măsurile de securitate necesare pentru a evita orice risc pentru securitatea online a informațiilor prelucrate;

16. felicită Agenția pentru angajamentul său proactiv față de mass-media, prin care urmărește să își crească vizibilitatea și să își facă cunoscută activitatea în mass-media, pe internet și pe platformele de comunicare socială;

Politica de personal

17. observă că, la 31 decembrie 2019, schema de personal era completată în proporție de 96,77 %, fiind numiți 3 funcționari și 117 agenți temporari din totalul de 124 de posturi autorizate în conformitate cu bugetul Uniunii (față de 124 de posturi autorizate în 2018); constată că, în 2019, la Agenție au mai lucrat 61 de agenți contractuali și 19 experți naționali detașați;

18. ia act de lipsa de echilibru de gen raportată pentru 2019 în ceea ce privește cadrele superioare (7 bărbați și 2 femei) și Consiliul de administrație (18 bărbați și 14 femei); invită Agenția să asigure în viitor echilibrul de gen la nivelul conducerii; solicită Comisiei și statelor membre să țină cont că este important să se garanteze echilibrul de gen atunci când sunt desemnați membrii Consiliului de administrație al Agenției;

19. constată că Agenția a adoptat o politică privind protejarea demnității persoanelor și prevenirea hărțuirii; ia act de faptul că în 2019 a fost raportat un presupus caz de hărțuire care a dus la o anchetă administrativă și proceduri disciplinare;

20. ia act de faptul că se preconizează că AEM va juca un rol esențial (monitorizare, raportare și validare) în sprijinirea Pactului verde european și a celui de Al 8-lea program de acțiune pentru mediu ([2]); insistă, prin urmare, ca bugetul pentru personal al Agenției să fie majorat pentru onorarea acestor obligații; remarcă faptul că orice viitoare reducere va avea un impact negativ asupra funcționării Agenției și a realizării obiectivelor Pactului verde european;

21. constată cu îngrijorare, în ceea ce privește acțiunile întreprinse în urma recomandărilor Curții din anii precedenți, că Agenția nu are o politică actualizată privind posturile sensibile; ia act, din răspunsul Agenției, de faptul că Agenția a inventariat posturile sale sensibile începând din 2009 și că orientările sale privind identificarea și gestionarea funcțiilor sensibile au fost revizuite în lumina reorganizării implementate și au fost finalizate; invită Agenția să adopte și să pună în aplicare fără întârziere politica privind posturile sensibile;

22. constată că, în conformitate cu Raportul special al Curții de Conturi privind viitorul agențiilor, Agenția riscă să se confrunte cu resurse insuficiente; invită Comisia și Agenția să elaboreze un plan viabil astfel încât Agenția să dispună de resursele necesare pentru a-și acoperi nevoile și îndeplini sarcinile; invită Comisia și Agenția să îi comunice autorității care acordă descărcarea de gestiune cum evoluează această situație;

23. este preocupat de numărul mare de membri ai Consiliului de administrație al Agenției, care îngreunează procesul decizional și generează costuri administrative considerabile;

24. încurajează Agenția să continue dezvoltarea unui cadru de politici privind resursele umane pe termen lung, care să abordeze echilibrul dintre viața profesională și cea privată, îndrumarea și dezvoltarea carierei pe tot parcursul vieții, echilibrul de gen, munca de la distanță, echilibrul geografic și recrutarea și integrarea persoanelor cu dizabilități;

25. subliniază că situațiile de conflict de interese provocate de activitățile profesionale desfășurate după ocuparea unor funcții publice și fenomenul „ușilor turnante” constituie o problemă comună multor organe și agenții de pe teritoriul Uniunii;

Achiziții

26. constată din raportul Curții, în ceea ce privește recomandările pentru exercițiul 2019 și acțiunile întreprinse în urma constatărilor din anii precedenți, că Agenția a încheiat un contract de servicii pentru o sumă care depășește plafonul prevăzut în contractul-cadru care reglementa serviciile în cauză, însă nu l-a oficializat printr-o modificare a contractului și nu a monitorizat adecvat consumul cumulat în baza contractului înainte de a plasa o nouă comandă; constată, din răspunsul Agenției, că Agenția s-a asigurat că, pe viitor, orice modificare a unui contract, inclusiv a plafonului său bugetar, este oficializată printr-o modificare a contractului și că responsabililor de finanțe și de resurse și ordonatorilor de credite li se va reaminti să verifice întotdeauna bugetul disponibil pentru contracte în limitele plafoanelor înainte de a încheia contracte specifice și să asigure o actualizare în timp util a instrumentului de control al sistemelor; cu toate acestea, invită Agenția să oficializeze modificările contractelor în conformitate cu dispozițiile privind achizițiile publice;

([2]) Propunerea de decizie a Parlamentului European și a Consiliului privind un Program general al Uniunii de acțiune pentru mediu până în 2030 (COM(2020)0652).

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

27. ia act de măsurile în vigoare aplicate de Agenție și de efortul constant pe care îl depune pentru a asigura transparența pentru a preveni și gestiona conflictele de interese, precum și pentru a asigura protecția avertizorilor;

28. reamintește că publicarea CV-urilor și a declarațiilor de interese ale membrilor Consiliului de administrație ar trebui să fie obligatorie, deoarece în prezent nu toate CV-urile și declarațiile de interese ale membrilor Consiliului de administrație sunt publicate pe site-ul Agenției; invită Agenția să publice CV-urile și declarațiile de interese ale tuturor membrilor Consiliului de administrație și să raporteze autorității care acordă descărcarea de gestiune cu privire la măsurile luate în acest sens;

29. își exprimă din nou îngrijorarea cu privire la faptul că Agenția nu impune declarații privind conflictele de interese în cazul experților interni;

30. subliniază că actualul cadru etic aplicabil instituțiilor și agențiilor Uniunii prezintă multe neajunsuri, fiind fragmentat și neexistând o consecvență între dispozițiile existente; subliniază că aceste aspecte ar trebui abordate prin instituirea unui cadru etic comun, asigurând aplicarea unor standarde etice înalte pentru toate instituțiile și agențiile UE;

31. subliniază că anumiți funcționari completează declarații privind absența conflictelor de interese și furnizează autoevaluări cu privire la respectarea standardelor etice; subliniază, cu toate acestea, că astfel de declarații pe propria răspundere și autoevaluări nu sunt suficiente și că, prin urmare, este necesar un control suplimentar;

Controalele interne

32. constată că, în 2019, Serviciul de Audit Intern al Comisiei (IAS) a publicat un raport de audit privind achizițiile, identificând o deficiență foarte importantă legată de monitorizarea procedurilor de achiziții și gestionarea contractelor; ia act de faptul că a fost elaborat un plan de acțiune, care a fost acceptat de IAS, pentru a răspunde la aceste constatări;

Sustenabilitate

33. salută eforturile depuse de Agenție pentru a crea un spațiu de muncă ecologic și eficient din punctul de vedere al costurilor, precum și toate măsurile luate de Centru pentru a-și reduce emisiile de CO_2 și consumul de energie și pentru a realiza un flux de lucru electronic; și pentru a reduce și a-și compensa, preferabil, emisiile de CO_2 aferente spațiilor de lucru și deplasărilor; regretă însă eficiența energetică scăzută a sediului Agenției;

Alte observații

34. constată că Agenția s-a implicat în procesul de pregătire pentru retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană, în special pregătirea aferentă a sistemelor informatice corespunzătoare în cursul anului 2019;

35. salută eforturile Agenției de a construi un mediu de lucru și o cultură mai diversificate și mai favorabile incluziunii prin măsurile luate în favoarea persoanelor cu dizabilități; solicită Agenției să evalueze posibilitățile de a consolida și integra mai mult principiile egalității de șanse în ceea ce privește recrutarea, formarea, dezvoltarea profesională, condițiile de muncă, precum și să sensibilizeze personalul cu privire la aceste aspecte și să evalueze posibilitățile de a îmbunătăți și modifica în mod rezonabil clădirile Agenției (acces, echipamente de birou adecvate) pentru persoanele cu mobilitate redusă sau cu alte dizabilități;

36. atrage atenția că este nevoie de o abordare complexă pentru ca paginile web principale ale instituțiilor Uniunii să fie accesibile persoanelor cu orice tip de dizabilități, așa cum prevede Directiva (UE) 2016/2102 ([3]), inclusiv disponibilitatea limbajelor prin semne folosite la nivel național; propune ca organizațiile care reprezintă persoanele cu dizabilități să fie implicate în acest proces;

37. încurajează Agenția să lanseze noi inițiative axate pe difuzarea rezultatelor cercetărilor sale în rândul publicului și să se adreseze acestuia prin intermediul rețelelor de socializare și al altor mijloace de informare în masă;

38. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la Rezoluția sa din 29 aprilie 2021 ([4]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([3]) Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public (JO L 327, 2.12.2016, p. 1).

([4]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0215.